

Національна академія наук України
Інститут української мови

ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

Випуск 26

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО
КИЇВ – 2017

УДК 811.161.2'373'374

ББК Л 43 Лексикографічний бюлетень: Збірник наукових праць

Заснований у 1951 р.

Відновлений у 2004 р. випуском 10

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Є. А. Карпіловська (*відповідальний редактор*), О. О. Лукашанець (Білорусь),
Р. Драгічевич (Сербія), С. Я. Єрмоленко, К. Г. Городенська, С. О. Соколова,
Л. П. Кислюк, З. Г. Козирева, О. М. Тищенко, Л. В. Мовчун, І. А. Самойлова,
Т. В. Цимбалюк-Скопненко, Л. І. Дідун (*відповідальний секретар*)

Рецензенти

Л. А. Халіновська, канд. філол. наук (Інститут української мови НАН України)

Л. О. Андрієнко, канд. філол. наук (Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні
НАН України)

До друку схвалила вчена рада

Інституту української мови НАН України

(протокол № 10 від 19 листопада 2020 р.)

ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Зб. наук. праць / Відпов. ред.
Л 43 Є. А. Карпіловська. – Вип. 26. – К., 2017. – 184 с.

ISBN 966-02-3450-3 (серія)

ISBN 978-966-489-624-2 (вип. 26)

Збірник висвітлює питання, пов'язані з історією лексикографії, методикою й технологією укладання словників різних типів, аналізом українського словникарства, лексикологією, фразеологією, а також із проблемами структурного, семасіологічного, комунікативного аналізу мовного матеріалу як підґрунтя його кодифікації й параметризації у словнику.

Для науковців, учителів, редакторів, аспірантів і студентів-філологів.

ISBN 966-02-3450-3 (серія)
ISBN 978-966-489-624-2 (вип. 26)

Інститут української мови НАН України, 2017
Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017

ЗМІСТ

ЛЕКСИКОЛОГІЯ, ФРАЗЕОЛОГІЯ І ЛЕКСИКОГРАФІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Зінаїда Козирева

Лексикографічне відтворення колірних назв
у мовотворчості Євгена Сверстюка..... 7

Лариса Мовчун

Обрії слова в мовосвіті Оксани Забужко..... 29

Ірина Самойлова

Лексика публіцистики І.М. Дзюби як джерело для розвитку синонімічних
відношень у сучасній українській мові..... 37

Наталія Сніжко

Структура та призначення «Неолексикона Олеса Гончара» 48

Оксана Тищенко

Словник мови творчої особистості: принципи укладання
реєстру (з прози Ю. Андруховича) 57

Тетяна Цимбалюк-Скопненко

Тавтологізми та порівняльні конструкції в текстах Пантелеймона Куліша
(на матеріалі драми «Байда, князь Вишневецький» та роману «Чорна рада») ... 74

Лілія Дідун

Фразеологізми із семантикою інтенсивності на позначення
відчуттів людини..... 83

Марія Вергалюк

Варіанти у складі біблійних фразеологічних одиниць 91

СЛОВНИКОВІ МАТЕРІАЛИ

Лариса Мовчун

Словник римових асоціацій 100

Олександр Скопненко,

Тетяна Цимбалюк-Скопненко

Матеріали до «Словника фразеологічних синонімів перекладів
Миколи Лукаша» (продовження) 118

Валентина Титаренко

Паспортизація запозичень у словнику іншомовних слів староукраїнської мови (На матеріалі північноукраїнських пам'яток XVI–XVII ст) 140

РЕЦЕНЗІЇ

Лідія Гнатюк

Рецензія на *Український лексикон кінця XVIII – початку XXI ст.: словник-індекс*: у 3-х т. (К.: Видавничий дім Дмитра Бурого, 2017) 152

Ольга Сухомлин (Ольхова)

Додатковий том «Словника української мови»: комунікаційні ремарки.....158

ЮБІЛЕЇ

Юлія Вознюк

Галактика Слова (до 90-річчя від дня народження доктора філологічних наук Галини Макарівни Гнатюк).....165

ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

Зінаїда Козирева

Вантаж, а не *груз*, *вантажити*, а не *грузити* 170

Лариса Мовчун

Чи є синонімами терміни *домоволодіння* і *домогосподарство*?.....171

Юлія Романюк

Чисельність і *число*, *кількість* і *кілька*.....173

Наталія Сніжко

Найменування осіб жіночої статі у сучасній українській мові: поради до нормативного вживання 174

Оксана Тищенко

Закінчення чи *сплив* терміну?.....176

CONTENTS

LEXICOLOGY, PHRASEOLOGY AND LEXICOGRAPHY: THEORY AND PRACTICE

Kozyreva Zinaida

Lexicographic reproduction of color terms in the writings
of Yevhen Sverstyuk..... 7

Larysa Movchun

Expansion of word horizons in the language
world of Oksana Zabuzhko..... 29

Iryna Samoilova

The vocabulary of journalism by I.M. Dziuba as a source for the development
of synonymous relations in the modern Ukrainian language..... 37

Natalia Snizhko

The structure and key function of the interpretive
«Oles Honchar's Neo-Lexicon» 48

Oksana Tyshchenko

Dictionary of the Language of Creative Personality: Principles
of Glossary (from the Prose of Yu. Andrukhovych) 57

Tetyana Tsybalyuk-Skopnenko

Tautologisms and comparative constructions in the significant
texts of Panteleimon Kulish (on the material of the drama
«Bayda, prince Vyshnevetsky» and the novel «Chorna rada»)..... 74

Lilia Didun

Phraseologisms with semantics of intensity
on the designation of human sensations 83

Mariia Vergalyuk

Variants within biblical phraseological units 91

DICTIONARY MATERIALS

Larysa Movchun

Rhyme Associations Dictionary 100

Oleksandr Skopnenko,

Tetyana Tsybalyuk-Skopnenko

Materials for the «Dictionary of phraseological synonyms
of translations by Mykola Lukash» (continuation) 118

Valentyna Tytarenko

Vocabulary unit of borrowings in the dictionary of foreign words in Old Ukrainian language (on the material of north-Ukrainian monuments of the XVI–XVII centuries) 140

REVIEWS

Lydia Hnatyuk

Review of the Ukrainian lexicon end of XVIII - beginning of XXI century: dictionary-index: in 3 volumes. (Kyiv: Dmytro Burago Publishing House, 2017) 152

Olha Sukhomlyn (Olkhova)

Additional volume of the «Dictionary of the Ukrainian language»: communication trailers 158

ANNIVERSARIES

Yuliia Vozniuk

Galaxy of the Word (to the 90th anniversary of his birth Doctor of Philology Halyna Makarivna Hnatyuk) 165

LEXICOGRAPHIC CONSULTATIONS

Zinaida Kozyreva

Cargo, not cargo, load, not ship.....170

Larisa Movchun

Are the terms household and household synonymous? 171

Julia Romaniuk

Quantity and number, quantity and several 173

Natalia Snizhko

Names of females in modern Ukrainian: tips for regulatory use.....174

Oksana Tishchenko

Expiration or expiration? 176